

De Wildenborcher

September 2011

"Beste buurtgenoten"

"Wij schuilden onder droppend loover", daarmee begint één van de gedichten van A.C.W.Staring (1767-1840). Deze zomer 2011 gebeurde dat schuilen tijdens allerlei activiteiten rondom het kasteel, bij de open tuinen dagen, het Oranjefeest en op beide Staringavonden. Al schuilend hadden we gelegenheid om een praatje te maken met degene die naast ons stond, soms zelfs een buurtgenoot die we nu pas voor het eerst zagen. De regenbuien hebben we onthouden, maar er waren nog veel meer zonnige perioden.

Het Oranjefeest of Wildenborchs feest bood gezelligheid voor iedereen, jong en oud. Julia beschrijft het verloop van de middag en Hendrik Jan zorgde voor de foto's. Wim Sligman nam na 32 jaar afscheid als vrijwilliger bij de Oranjecommissie. We maakten kennis met Mirthe Groot Nuelend, ze staat in "Even voorstellen". Schutterskoning 2011 is Hans Reintjes, hij is te zien op de foto's. Het fotoboekje, waar Henk en Marianne naar verwijzen is nog bij te bestellen. Een mooie serie foto's is ook te zien op www.achterhoekfoto.nl.

Jennine blikt terug op de open tuinen dagen. De kasteeltuin was te bekijken, zonder gids maar wel de hele dag. De kinderen kregen een verhaal met puzzeltocht mee. Het Wildenborchs Café en de markt maakten de dagen extra aantrekkelijk. Op de markt op het voorplein stond o.a. bakker Dick ten Broeke, zie rubriek Recept. Erik's tekening verwijst naar borden langs de wegNeemt u tijd om te kijken?

Op de Staringavonden konden we in de kasteeltuin met gids. Eén van de gidsen, Bertus Wiltink, werd beide avonden "in het zonnetje gezet" vanwege zijn 45 jarig jubileum. Natuur en cultuur, een mooie combinatie merkte één van de bezoekers op. Lucie wandelde mee en luisterde naar Erik Knoef die gedichten van Staring ten gehore bracht en dit combineerde met eigen liedjes en "kotte riemkes".

Tineke van der Laag bereikte de 90 jarige leeftijd, wel een vermelding waard. We horen graag van buurtgenoten over verjaardagen (vanaf 85 jaar), jubilea, geboorte's, enz. Ook een verhuizing kan vermeld worden. Laat het ons s.v.p. weten. In de Kapel was de afscheidsdienst van mevr. Jenneken Dijkman-Bannink. Zij stierf op 29 juni op 92 jarige leeftijd. Verderop leest u haar levensloop. Jenneken is de moeder van Gerda Rossel.

Het vervolg van de fam. Eggink in Amerika gaat over de periode 1909-1926. Harry Eggink, in "Postvak In" is een ver familielid van deze geëmigreerde oom.

Lucie wandelde in 't Grote Veld samen met Hendrik Jan, die van alles over dit natuurgebied vertelt. Wij mogen al lezend ervan meegenieten. Als u nog niet weet wie Lucie is, kijk dan in "Wissellijst". Walrot vertelt van alles over zeemonsters en dergelijke die in het donker steeds groter dreigen te worden....

Aad geeft nuttige tuintips voor de herfst. De tips van vorige herfst zijn ook nog bij hem op te vragen. Als u tuin vragen voor Aad hebt, stuur ze maar naar de redactie. De kinderpraat komt weer van Jenny.

De verenigingen zijn al weer begonnen na de zomervakantie. De WVC volgt altijd wat later, pas in oktober. Bij het lezen van Liesbeth's verhaal over zo'n avond wordt u vast nieuwsgierig. Misschien wilt u ook wel lid van één van de Wildenborchse verenigingen worden?

Veel leesplezier!

Namens de redactie, Joke Wiltink.

Redactiegegevens:

Onze telefoonnummers en E-mailadressen:

Joke Wiltink	55 67 48 - wiltwess@hetnet.nl
Reinier KleinBrinke	55 65 12 - reinierkleinbrinke@planet.nl
Lucie Bartel	55 65 33 - info@luciebartel.nl
Julia van Ditshuizen	51 86 04 - hugojulia@hetnet.nl
Mariska van Ditshuizen	55 44 21 - mariskavanditshuizen@hotmail.com

Inzenden Copy vóór 20 oktober 2011

Naar: wiltwess@hetnet.nl

Schoolhuisweg 2

Bijdrage Wildenborcher:

Uw bijdrage is welkom op:

bankrekening 3664.12.353 ten name van Kapel Wildenborch.

Als u de Wildenborcher niet hebt ontvangen, meld dit dan bij één van de redactieleden. Wij geven het door aan Erik Ebbink, hij coördineert de bezorging.

In Memoriam

Jenneken Dijkman - Bannink, 1919 - 2011

Op 29 juni stierf mevr. Jenneken Dijkman-Bannink, door velen nog steeds Rossel genoemd. Ze werd in 1919 op het koetshuis (Bouwhuis) geboren, maar toen ze 10 jaar oud was bouwden haar ouders een nieuw huis aan de Nijlandweg (no. 2), waar ze haar hele verdere leven is blijven wonen.

In 1943 trouwde ze met Ab Rossel uit Delden (onder Vorden) en kreeg met hem 4 kinderen. Ze moesten beiden heel hard werken op de boerderij, en net toen de kinderen de deur uit waren stierf Ab

in 1975, op 56 jarige leeftijd.

Jenneken hertrouwde daarop met Gerrit Jan Dijkman uit Nettelhorst, maar werd in 1986 opnieuw weduwe. Het huis was intussen verbouwd tot vakantieboerderij, waar ze vele jaren plezier aan heeft beleefd, totdat een gebroken heup hier kort voor haar 87^e verjaardag noodgedwongen een einde aan maakte.

De laatste jaren was er zoveel zorg nodig dat alleen wonen niet meer mogelijk was en ze opgenomen moest worden in het verpleeghuis "De Hoge Weide" in Lochem. Op zaterdag en zondag werd ze echter steeds door haar dochter Gerda opgehaald om naar huis te komen, en om met de rolstoelauto "rond te toeren", zwaaiend naar de oude bekenden onderweg, zo kenden we Jenneken.

Haar leven, 92 jaar hier in de Wildenborch met perioden van vreugde en van verdriet, is ten einde. In de Kapel was de afscheidsdienst waar Prediker 3 vers 1 werd overdacht:

Voor alles wat er gebeurt is een uur, een tijd voor alles wat er gebeurt onder de hemel.

De dominee las vervolgens uit 1 Korintiërs 13: *Ons resten geloof, hoop en liefde, deze drie, maar het meest daarvan is de liefde.*

We wensen kinderen Rossel, kleinkinderen en achterkleinkinderen sterkte toe.

HERMAN EGGINK.

AMERIKA, HET LAND VAN ONBEGRENSDE MOGELIJKHEDEN: 1909-1926.

Nadat wij in 1909 verhuisd waren naar het nieuwe huis, dat de naam *Boschkamp* kreeg omdat het op voormalige bosgrond was gebouwd, hielp mijn vader oom Berend¹ met de ontginning van diens land (*Koeslagbosch*, aan de Stuwdijk). Op dit land stonden niet zo veel bomen maar wel wat heide, en er moesten veel slootjes² gedicht worden, allemaal met schop en kruiwagen. Hierna maakte oom Berend er weiland van, liet een huis³ bouwen en trouwde in 1917 met tante Christe⁴, die uit Eefde kwam. Mijn vader was niet zo'n goede handelaar en liet de aan- en verkoop van het vee aan oom Berend over, toen die nog bij ons woonde. Omdat mijn moeder wel zag dat mijn vader zich gemakkelijk in de luren liet leggen door de Joodse veehandelaren zorgde ze er voor dat ik het handelen al snel -ik was amper 14 jaar- van hem overnam, en vader was blij dat hij daar van af was.

Zodra mijn zusters de achtste klas hadden afgemaakt konden ze werk vinden bij rijke mensen, en kregen daarvoor een goed loon, meer dan ik had kunnen verdienen als knechtje. Ik moest echter thuis blijven om mijn ouders te helpen met het werk, en daarom spaarde mijn moeder voor mij het zelfde bedrag als mijn zusters verdienden. Ondertussen bleef het steeds mijn wens om naar Amerika te gaan, en vertelde dat ook aan de jongens waarmee ik naar de zondagsschool en later naar de jongelingenvereniging ging, in de Wildenborchse kapel. Maar een van de oudere Teunissen jongens⁵ zei dat als hij hier zijn brood kon verdienen hij niet voor de boter naar Amerika ging.

Na lang aandringen bij mijn moeder, vader zei er nooit wat over want hij wilde in zijn jeugd zelf ook graag naar Amerika, gaf ze eindelijk toe. Daar ik echter niemand had die borg⁶ voor mij wilde staan moest ik nog twee jaar wachten voordat ik kon gaan. In die tijd werkte mijn zuster Hanna⁷ bij een paar bejaarde mensen bij wie eens een familielid uit Amerika, ene mevrouw Rutgers, op bezoek kwam. Toen deze mevrouw hoorde dat Hanna een broer had die naar Iowa wilde vertelde ze dat ze een dochter en schoonzoon had in Zuid Dakota en dat die wel een goede knecht konden gebruiken. Van het een kwam het ander en toen ik mijn emigratiepapieren klaar had kon ik op 21 Januari 1925 per boot vertrekken van Rotterdam naar New York, waarbij ik tot New York samen reisde met Thed Kaemingk⁸, die naar Iowa ging.

¹ Berend Jansen (*Laren ca. 1882 op *Klein Boevink*, Zv Harmanus x Hendrika Loman).

² Heden is, bij erg nat weer, de ligging van die voormalige slootjes in de lager gelegen weilanden nog goed te zien.

³ *Koeslag* of *Johannahoeve*, Stuwdijk 2.

⁴ Christina Johanna Pongers (*Warnsveld ca. 1893, Dv Lambertus x Maria Boers).

⁵ Gerrit Jan (*1900) en Johan (*1904) Teunissen waren zonen van Gerrit Jan x Henders Onstenk (Henders kwam van het *Kranengoor*, Mosselseweg 7-9) en woonden op *Nijhof* alias *Doesschot* (Polsteeg 5 Barchem). Gerrit Jan zou later trouwen met Dieka Horstman van het *Jan Teunissenhuis* (Reoordweg 1) en zijn boterham gaan verdienen aan de overkant van de weg, op *Dijkman* (later *Ramshoeve*, Polsteeg 2 Barchem). Johan, die een kameraad was van Herman Eggink, zou trouwen met Sientje Hagen van het *Bouwhuis* (het huidige *Koetshuis*) en op *Doesschot* blijven wonen.

⁶ Een vereiste van de Amerikaanse Immigratiedienst.

⁷ Hendrika Johanna Eggink (*1906), trouwde later met Gerrit Voortman uit Eefde.

⁸ Thed Kaemingk (*Aalten 1901, †Sioux Center, Iowa 1985) was een zoon van Theodor Johann x Johanna Hendrika Pennings, die uit de omgeving van Aalten kwamen. Bij de verkoop van de Wildenborch in 1907 kocht dit echtpaar grond aan de Wildenborchseweg en bouwde er een boerderij (*Overbeek*, W'borchseweg 32), maar het gezin vertrok al snel naar Barchem (naar *Teesink*, Schoneveldsdijk 3).

Behalve Thed emigreerden er nog drie zonen uit dit gezin, resp. naar Amerika, Zuid Afrika en Canada. Een andere zoon, Hendrik Jan, trouwde in bij Aaltjen Oltvoort op *Broekhuis* (Schoneveldsdijk 21, nu *Theetuyn de Peppel*), waar hij werd

Vader bracht mij eerst met de fiets naar Kaemingk en vandaar ging het met een tweewielig karretje met een paard ervoor naar het station van Lochem. Vader ging op de fiets mee naar Lochem, want hij had in dienst immers geleerd om snel te fietsen. Na een bootreis van tien dagen kwamen we aan in New York. Hier nam Kaemingk de trein naar Iowa en ik naar Zuid Dakota, eerst naar Chicago en vandaar door naar Henri Niessink in Volga, de boer waar ik zou gaan werken.

Het was hier heel erg koud, zodat we eerst warme kleren voor mij moesten gaan kopen. Ben Boerle⁹ uit Vorden had mij nl. gewaarschuwd om niet te veel Hollandse kleren mee te brengen, omdat die daar niet geschikt waren. Ben Boerle wist alles over werkkleding want hij had in Amerika gewerkt bij de aanleg van spoorbanen. Hij had een vriendin achtergelaten in Vorden, maar die wilde niet mee naar Amerika, en daarom was hij weer teruggekomen. Met een rijwagen en 2 paarden gingen we dus naar Brookings, dat 8 mijl verder lag, bonden daar de paarden vast in een zijstraat en gingen winkelen. Ik kocht van alles wat ik nodig had voor ruim 20 dollar, vooral die grote rubberen overschoenen waren duur. Ik kocht echter geen pet zoals men daar had omdat ik die oorflappen zo gek vond, maar had hier al spoedig spijt van omdat mij oren haast afvroren door de scherpe wind als ik het vee moest gaan voeren in een schuur die een eind van de stallen aflag. Zodra ik kans zag om naar Volga te gaan kocht ik dus ook zo'n pet met oorflappen. En toen ik op het postkantoor was om postzegels te kopen wenste de postdirecteur, die zag dat ik een immigrant was, mij toe dat ik het maar goed naar mijn zin mocht hebben, wat ik zo veel vriendelijker vond als op een postkantoor in Holland.

(wordt vervolgd)

Gerda Rossel

opgevolgd door zijn zoon Marinus. De laatste (heden op *Hassink*, Lochemseweg 26 Barchem) is degene die nog ieder jaar het dogcarrijden voor zijn rekening neemt op het Wildenborchs Oranjefeest.

Herman Eggink was in zijn jeugd bevriend met Arnold Kaemingk (*Aalten ca. 1904, †Emo, Ontario 1969), een jongere broer van Thed, die naar Canada zou gaan. Samen waren ze "bij de muziek" geweest in Lochem, totdat ze de muziekleraar niet meer konden betalen, en ook hadden ze gedurende twee winters een landbouwwinteravondcursus (voorloper van de Rijks Landbouwwinterschool) gevolgd. Op deze cursus kregen ze les van twee schoolonderwijzers, waar ze niet veel van opstaken, maar van een derde, dhr van Krimpen, die op meerdere (landbouw)terreinen actief was, zouden ze veel leren. (Bernard van Krimpen was onderwijzer te Lochem en lid van de Prov. Staten van Gelderland). Helaas zou later blijken dat de omstandigheden voor de landbouw in Amerika geheel anders waren dan in Nederland.

⁹ Berend Hendrikus Groot Enzerink (*Vorden 1886 op het *Boerle*, †Vorden 1947, Zv Garrit Willem x Derkje Klein Wesselink). Rijwieler-hersteller, eigenaar fietswinkel, koster van de Vordense Gereformeerde Kerk en verzetsheld ("Bervo") in de oorlog. Ging in 1909 naar Canada, werkte daar bij de aanleg van een spoorlijn en keerde in 1910 vanuit Grand Rapids (Michigan) terug naar Nederland, trouwde en trok in bij zijn schoonouders in Warnsveld. Verhuisde in 1928 naar Vorden, werkte in de Empowinkel (hoek Dorpsstraat-Insulindelaan) en in de fietsen-en naaimachinehandel *Stevord* (hoek Burgemeester Galleestraat-Molenweg), en begon in 1933 een eigen fietsenzaak aan de Zutphenseweg, naast de Gereformeerde kerk (zie Wilma Groot Enzerink's *Genealogie Groot Enzerink* op <http://www.grootenzerink.nl/> en Robert Ellenkamp's *Vorden Tijdens de Bezetting*).

Boschkamp en de familie Eggink ca.1925, vlak voor Herman's vertrek naar Amerika.

Boven: Heintje, Hendrik Jan, Herman, Dika, Dina, Hanna
Midden: Jan, Jo, Mies
Voor: vader Johan, moeder Berendina, Bram

Wildenborchse Jongelingenverenigingen, ca. 1918

- Bovenste rij (vlnr): Herman Eggink (*1904, *Klein Boevink, Boschkamp*), Lammert Wiltink (*1903, *Schoolhuisweg 2*), Derk Jan Leussink (*1902, *Hulshof, Hardermaat 3 Barchem*), Berend Jan Bannink (*1903, *Haneveld, Wildenborgseweg 4 Barchem*), Gerrit Platerink (*Vordenseweg 11 Barchem*), Johan Golstein (*1903, *Wiersserbroekweg 1*), Harmanus Lindenschot (*1905, *Klein Laar, Mosselseweg 20*).
- Middelste rij: Teunis Hazewinkel (*1902 *Slagman, Stuwdijk 2 Barchem*), Joh. Nijendijk (*van de Mulder?, Galgengoorweg 17*), Simon van der Meer (*1903, *Meistershuus, neef van hoofdmeester Offringa*), Berend Jan Fokkink (*1902, *Schependom, Vordenseweg 9 Lochem*), Gerrit Nijenhuis (*1903, *Klein Hogevoonder, Wildenborchseweg 34*).
- Voorste rij: Herman de Greeff (*1904, *Overbeek, Wildenborchseweg 32*), Berend Wentink (*1906, *Hartelman, Stuwdijk 5*), Albert Jan de Greeff (*1906, *Overbeek*).

TERUGBLIK OP DE OPEN TUINEN DAGEN OP 3 EN 4 JUNI 2011

Het huis is tot op het laatste bed bezet. Dus zijn er 's morgens veel geluiden te horen, die al vroeg in de ochtend hun weg vinden door het stille huis. Het begint met de vrolijke kinderstemmetjes van vier kleinkinderen, die niet langer in hun bedjes willen blijven. Er uit, er uit..... De dag begint en er is hier altijd zoveel te beleven. Hun ouders rekken zich nog eens uit, maar weten dat het een drukke dag gaat worden. Dan toch maar uit de veren. Vlugge voeten door de gang, spetterende douches en gestommel op de trap. Ontbijtgeluiden van borden en messen, bekers en potjes, sinaasappelpers en 'klip-klap' de deur van de koelkast. Gepraat, gelach, geblaf van de hond, die graag mee wil doen met alle gezelligheid. Maar dan is het zover. Het is uit met het ochtendritueel...er moet gewerkt worden. Iedereen weet wat hij/zij moet doen en begint vol goede moed opgewekt aan zijn/haar taak. En zo lopen wij allemaal al snel met geldkistjes, kaartjes, bloemenvazen, pauwenveren, kabouterverhaal, tafelkleden, boeken en nog veel meer op en neer van het huis naar de markt, naar het theehuisje in de tuin, naar de kassa in de wei, naar het Wildenborchs Café in het koetshuis.

Ook op het voorplein is het een drukte van belang. Alle deelnemers aan de markt zijn druk bezig hun kramen in orde te maken.

Potjes jam en chutney worden mooi uitgesteld; foto's en kaarten worden zorgvuldig uitgespreid; honing en boeken -en later ook nog originele kettingen- krijgen tezamen een eigen kraampje; wol producten, stofjes, kleertjes, tafelkleden kleuren verschillende kramen bont en fleurig; machines worden klaargezet om te demonstreren; vaste planten, éénjarigen,

rozen en hosta's staan te pronken in het gras; kleurig serviesgoed staat te glanzen in de kraam en veel heerlijk voor de inwendige mens vindt ook zijn weg naar een verkooppunt: asperges, Achterhoekse wijnen, Italiaans ijs, producten van de Vijfsprong. In het koetshuis wordt koffie gezet en de geur trekt al snel de eerste liefhebbers. Veel vrolijk gepraat en blije gezichten: we hebben er allemaal zin in!!

Dan is het 10.00 uur en de eerste bezoekers parkeren hun auto in de wei, waarna ze door de kassa bemanning worden opgewacht bij het hek naar het voorplein. En er volgen er nog velen.... Als aan het eind van de

dag de teller op 700 bezoekers staat, kijken wij met elkaar terug op een warme en zonnige dag, op een tuin vol wandelaars van groot tot klein, op mooie muziek in de tuin, vanuit het huis en op het voorplein, op veel belangstelling voor wat er op de markt wordt aangeboden, op veel ritjes met paard en wagen. Het tuingastenboek vertelt ons -in veelal lovende woorden- hoe de tuin wordt beleefd. Een stimulans voor ons om verder te gaan.

Veel kinderen hebben deze dag rondgewandeld of rondgerend met het verhaal over Koning Sassafra en de kleine trol Womir, die met zijn dieren door het park is getrokken. Met zonnige gedachten en vol verwachting over de dag van morgen, sluiten wij hier met elkaar de dag af.....Zondagmorgen, de gordijnen gaan open... de buienradar wordt geraadpleegd. Oei... Dat is niet best. Regen wordt door de wind tegen de ramen geslagen, de zeilen van de marktkramen klapperen, de spulletjes worden zo goed mogelijk tegen de nattigheid beschermd.

Toch is de stemming in huis en buiten opperbest. We gaan er wat van maken, al komen er maar een páár is het gevoel dat overheerst. En... wonder boven wonder is het om 10.00 uur dróóg. Af en toe spreidt de zon zelfs haar stralen over de Wildenborch en al snel komen de bezoekers aangestroomd. Iedereen staat weer op zijn/haar post en zo verloopt de dag weer op rolletjes. Blij gezichten, nergens een papiertje op de grond, veel leuke gesprekken, goede zaken op de markt, gezelligheid met een wijntje, lekkers bij de koffie. Een kleine regenbui halverwege de middag werkt zelfs verbroederend. 'Schuilend onder dropp'lend loover' (A.C.W.Staring) komen ontmoetingen tot stand. Aan het eind van de dag constateren wij tevreden dat er weer 600 liefhebbers de weg naar de Wildenborch hebben gevonden.

Totaal 1300 bezoekers dus, in twee dagen. Als in de dagen die erop volgen de financiën op een rijtje worden gezet, blijken we een mooi bedrag over te houden. Met hard werken van Bart en Alma en van ons en dankzij alle hulp van familie en vrienden die van harte de handen uit de mouwen komen steken, kan dit mooie bedrag geheel worden besteed aan het onderhoud, de verfraaiing, de instandhouding van de prachtige tuinen van de Wildenborch!

Met het warme gevoel dat we dit weer met elkaar hebben bereikt, zwaaien we de hulptroepen uit, nemen we afscheid van de deelnemers aan de markt en de musici vóór en achter het huis en bedanken we onze benen en voeten voor de aanslag die wij op hen hebben gepleegd.

Op 28 augustus gaan de hekken weer open voor de laatste open tuinen dag dit jaar. We hopen op veel belangstelling, vanuit de omgeving, van vakantiegangers in de Achterhoek en.....natuurlijk van de buurt.

Jennine Staring

Kinderpraat

Gr. 4. "Als een plant geen water krijgt dan bloeit hij uit."

Tuintips voor de herfst

Om volgend voorjaar van bloembollen te genieten moeten ze in de herfst worden geplant. Voor Narsissen is het belangrijk dat die in september de grond ingaan. Voor Tulpen en andere bollen is oktober vroeg genoeg. Een veel toegepaste combinatie is bloembollen met het blauwe Vergeet-mij-nietje. Dat is een twee jarige die al in de zomer op een bedje is gezaaid en na het planten van de bollen er tussendoor wordt uitgeplant. Komt u nu op het idee, dan kan het Vergeet-mij-nietje begin september nog ergens binnen worden gezaaid in potjes die dan meteen na de winter buiten worden uitgeplant.

Wilt u wat veranderen in de tuin? De sterkere vaste planten kunnen in september nog worden gescheurd en verplant. Struiken die nog maar hooguit drie jaar staan kunnen eind oktober worden verplant als eind augustus/begin september de wortels rond de kluit worden doorgestoken. Wel goed water geven zodat er snel nieuwe haarwortels kunnen ontstaan. Bladhoudende heesters en coniferen na het los steken ter plaatse laten overwinteren en na maart verplanten. Voor bomen en struiken die al langer vast staan moet u een paar jaar uittrekken en bij gedeeltes de wortels doorsteken.

Vanaf eind oktober is de tijd voor nieuwe aanplant van bladverliezende bomen en struiken. Kale wortels voor het planten even in een emmer water houden. Dat scheelt een jaar in groei t.o.v. planten met droge wortel. Ook een diepe grondbewerking is voor een goede groei heel belangrijk. Ook in de Wildenborch zie ik (beuken) hagen die een stuk historie van het erf verraden door slechte groei op een niet goed losgemaakte verharding van vroeger.

Engerlingen worden een steeds groter probleem voor nieuwe aanplant. Een haag kan in bescherming worden genomen door aan weerszijden de grond af te dekken met een 30cm brede strook antiworteldoek. Tussen de stammetjes goed op elkaar laten aansluiten en met pennen vastzetten.

Esdoorn, Berk en haagbeuk (*Carpinus*) moeten voor het einde van het jaar gesnoeid worden. Begin van het nieuwe jaar komt de sapstroom al weer op gang en "bloeden" ze uit een snoeiwond. Voor druiven en Kiwi geldt het zelfde.

Verschillende sierheesters en (fruit)bomen worden geënt op een wilde onderstam die nog al eens wil uitlopen. Deze opslag moet zo diep mogelijk verwijderd worden. Het meest effectief is zo krap mogelijk uitbreken. Lukt dat niet, dan maar met de snoeischaar. Opslag is te herkennen aan een andere bladvorm of -kleur en vaak een strakkere groei. Voorbeelden zijn de Sering en de kronkelhazelaar.

Ga vanaf eind augustus geen coniferen of Buxus en andere groenblijvende hagen meer knippen. In een zachte herfst gaan ze nog opnieuw uitlopen en dat zal bij de eerste vorst zeker bevriezen. En beschadigen door invriezen herstelt maar moeilijk in het volgende jaar.

Hazen en reeën kunnen schade aanbrengen aan de bast van jonge (fruit)bomen. Er zijn speciale stambeschermers te koop die om de stam gewikkeld kunnen worden. Maar een stuk gaas werkt ook goed. Niet al te strak om de stam om ingroeien te voorkomen.

Mezen en andere zangvogels zijn enorme opruimers van rupsen en allerlei insecten. Lok ze naar de tuin met nestgelegenheid en beschutting door middel van groenblijvende beplanting. Heeft u al nestkastjes hangen, maak die dan in de herfst schoon. Ze worden dan voor het overnachten gebruikt en al vast in beslag genomen voor volgend jaar.

Het kan gebeuren dat in het voorjaar een complete fruitboom kaal gevreten wordt door de rupsen van de wintervlinder. Lijmbanden zijn een milieuvriendelijke manier om ondermeer de vleugelloze wijfjes van de wintervlinder te vangen bij vruchtbomen. Deze komen van het najaar tot in het voorjaar uit poppen in de grond en kruipen langs de stam omhoog om eieren op de takken van vruchtbomen te leggen wat dan de rupsen worden. Breng de lijmbanden aan voor de bomen hun blad verliezen. Lijmbanden houden ook veel ander ongedierte uit de boom. ECOstyle is één van de merken en is in de meeste tuinwinkels te koop.

Heeft u een composthoop, probeer die nu nog een keer om te zetten. Het verteren zal door de verse zuurstof in de hoop veel sneller gaan. Zo krijgt u mooie compost om in het voorjaar te verwerken. Half verteerde compost is ook ideaal om te gebruiken als mulchlaag in de moestuin. Aangebracht op een onkruidvrije grond houdt het de tuin de hele winter door vrij van onkruid. De regenwormen trekken het de grond in zodat de grond er mooi rul van wordt. In het voorjaar is spitten niet eens meer nodig. De grove resten weg harken en met een cultivator de grond lostrekken is voldoende. Dat is de werkwijze in de biologische teelt. Eventueel met de riek de grond onderin wat openbreken.

Heeft u een vijver of poel dan is het handig om er tijdens het vallen van de bladeren een net over te spannen. Rottend blad haalt veel zuurstof uit het water wat vissterfte ten gevolge heeft. Maar ook kikkers en andere waterdieren komen de winter niet door als gevolg van zuurstofgebrek. Ook te veel rottende waterplanten geven het zelfde probleem.

We moeten er nog niet aan denken, maar ongemerkt wordt het zo weer winter. Planten in potten en bakken vragen dan extra zorg.

Veel planten die aan het gewas goed winterhard zijn, kunnen aan de wortels weinig vorst verdragen. Een bekend voorbeeld is Buxus. Wordt gebruikt in streken waar het min 30 kan worden maar in een pot bevriezen de wortels al bij 5 graden vorst. Bij vorstschade aan de wortels komt de groei in het voorjaar moeilijk op gang. De plant ziet er dof en grauw uit. Is de plant te groot om tijdens vorst naar binnen te halen, dan is inpakken in noppenfolie is een mogelijkheid. Niet alleen rondom, maar ook bovenop de pot goed rond de stam dicht maken.

Noppenfolie is ook ideaal om de stookkosten in de kas laag te houden. Heel belangrijk is het om alle naden goed dicht te maken. Ieder kiertje werkt als een schoorsteen en trekt alle warmte weg.

Als er wordt bij verwarmd, (en dat is geen elektrisch) opletten dat zuurstof nodig is voor een goede verbranding. Een toevoer van buiten af vlak boven de grond in de buurt van het kachelkje is de beste plaats. Met een roostertje afschermen tegen ongedierte. Gevelkachels hebben een regelrechte aanvoer van buiten door de dubbele wand doorvoer. Ook daar opletten dat er buiten niets voor de aan- en afvoerpijp staat. Probeer op tijd eens uit of alles werkt.

In het september nummer van vorig jaar stonden weer heel andere tips. Heeft u die uitgave niet meer, dan wil ik die tips met plezier aan u toezenden.

Aad van de Kamer.

Tel: 0575-556707

Wissellijst

Lucie Bartel, Vennemansweg 2.

Lucie (geb. 1947) en Frans kochten hun huis aan in juni 2003 en zijn er na een verbouwing van bijna 3 jaar ingetrokken. Bij de verbouwing is gedacht aan duurzaamheid t.a.v. het milieu. Als je er langs komt, zie je vanaf de weg dat het dak van het bijgebouw bedekt is met sedumplantjes om de warmte te reguleren. Lucie heeft er een coachingspraktijk en ze begeleidt meditatiegroepen. De voorgaande bewoners van dit huis waren: Mevr. Noke Croin, Dhr. Beukema, De familie Breuker "van de Venneman", zij hadden er nog een boerderijtje.

Lucie is redactielid van de Wildenborcher en wandelt graag in de omgeving van haar huis, 't Grote Veld en Bronsbergen.

Om ons te laten meegenieten over alles wat je daar zo tegenkomt schrijft ze over de gesprekken tijdens twee wandelingen in dit bosgebied. De ene keer ging buurtgenoot Hendrik Jan Meulenbrugge mee, de andere keer wandelde ze er samen met boswachter Willem Regtop van Natuurmonumenten.

Over de eerste wandeling kunt u nu lezen, de tweede volgt in het decembernummer a.s.

Wandeling met Hendrik Jan Meulenbrugge door 't Grote Veld op 14 juni 2011.

Wat is het iedere keer toch weer bijzonder om zomaar op de fiets naar een mede-Wildenborcher te kunnen fietsen door het bos, over een zandpad. Als je kijkt naar de 'toestand in de wereld' is het bijna een wonder, deze vreedigheid.

Maar goed; op de fiets dus naar het huis van Hendrik Jan Meulenbrugge aan de Vordensebinnenweg 7. Voor wie het niet weet is het niet te vinden. Het verbouwde boerderijtje ligt aan de rand van 't Grote Veld, heel stil. Hendrik Jan kwam al aanlopen om de hoek van het huis en liet me binnen in de kamer waar allerlei jachtattributen aan

de muur hangen, geweren, een gewei. "Ja, die hangen er wel, maar je kunt er niet mee schieten; de jongste is van 1800. Ik ben tegen de jacht maar ik vind dat je er dan wel in moet verdiepen, dus ik ben vroeger veel mee geweest als drijver". Hij weet dus ook nog sterke jachtverhalen van iemand die op reeënjacht was geweest en vertelde dat hij niks geschoten had, omdat er op het laatste moment een roodborstje op zijn geweer ging zitten.

De boerderij is gebouwd door de overgrootvader van Hendrik Jan in 1907 en zijn familie heeft er altijd gewoond. Voor die tijd waren zijn familie timmerlui in dienst van de Wildenborch. Er was een werkplaats voor al het onderhoud en timmerwerk aan alle boerderijen die bij de Wildenborch hoorden. Zijn huis is nu geen boerderij meer en Hendrik Jan heeft jaren in het buitenland gewoond en gewerkt.

Waarom dit gesprek met Hendrik Jan?

Ik wandel regelmatig over 't Grote Veld en ik had van Joke Wiltink begrepen dat Hendrik Jan dat al zijn hele leven doet, alleen de laatste jaren veel minder omdat er 'niks' meer te zien is. Ik was benieuwd naar zijn verhalen over hoe het er vroeger uitzag en wat er veranderd is.

Hendrik Jan is niet erg blij met de ontwikkelingen van de laatste jaren. Doordat Natuurmonumenten wandel- en crossfietspaden heeft aangelegd midden door Bronsbergen zijn er hier weinig rustplekken meer voor met name de reeën. En ook honden zijn bij hem niet erg geliefd; "één hond verstoort een vierkante kilometer in een paar minuten. Hij steekt overal zijn neus in, in nesten en rustplaatsen. Reeën hebben het helemaal niet op honden; een hond is de pest voor de natuur, alleen de reuk al". En zo begon ons gesprek en wandeling over 't Grote Veld.

Als ik dit zo opschrijf lijkt het op mopperen, maar die indruk maakt Hendrik Jan helemaal niet. Hij vindt het erg dat er zoveel verdwenen is. 50 jaar geleden zag je gegarandeerd reeën als je ging wandelen en op een bepaald punt kon je er wel 25 zien.

De reden is de verstoorde rust, weinig echte rustplaatsen meer voor ze. Overal komen mensen en honden en auto's en reeën zijn bang voor mensen. Lijkt me terecht als ik me in de ree verplaats.

En wat is er dan verdwenen naast de rustplaatsen voor de reeën?

Tsja, dat is een hele opsomming; 50 jaar geleden was er nog een heleboel, er waren wulpennesten waar nu het golfterrein is, er waren patrijzen, fazanten en nachtzwaluwen. Die zijn heel nieuwsgierig dus als ze er waren zag je ze ook wel. Ze maken een vreemd snorrend geluid. Ze broeden gewoon op de grond en dat is nu bijna nergens meer mogelijk. De roodborsttapuit zie je niet meer en wat hij ook heel erg mist zijn de leeuweriken in de zomer. Die broedden in het weiland, maar doordat het land nu anders gebruikt wordt is er geen ruimte meer voor weidevogels en grondbroeders. Het is begrijpelijk, maar wel heel jammer, want als je het geluid van een jubelende leeuwerik hoorde was het echt zomer!

We gaan wandelen; eerst door zijn eigen stuk bos. Dat is ongeveer 2 ha. Daar heeft hij 30 nestkastjes voor allerlei soorten vogels opgehangen; mezen natuurlijk, gekraagde roodstaart, boomklevers, soms een boomkruipertje, bonte vliegenvanger en 2 kasten voor bosuilen. Er zijn ook vinken en merels en lijsters, maar die broeden niet in nestkasten.

Het is een mooi bos en we komen uit bij de Almseweg langs het golfterrein. Al lopend vertelt hij over hoe hij vroeger zonnedauw zag en mooie blauwe gentianen, die stonden in wat nu een rabatbos is. In zijn jeugd was dat nog kaal en daar groeiden deze plantjes. We zien een omgevallen berk met paddestoelen erop. Kijk, zegt hij, hier kun je zien dat de paddestoel zich heeft omgedraaid nadat de boom op de grond is gevallen. Dat doen ze. 'Kijk' dat is wel het woord dat het best bij hem past; kijken en luisteren.

"Hoe kom je aan deze interesse voor planten en vogels", vroeg ik hem.

Tsja, ik was een beetje een buitenbeentje; als anderen uit gingen ging ik het bos in. Ik ben wel eens voor het ontbijt het bos in gegaan omdat ik reeën had gezien aan de rand. Ik ben toen in een boom gaan zitten wachten en het duurde niet lang voor ze er waren. Maar ze gingen onder de boom liggen, waar ik in zat en ik wilde ze niet storen. Om 5 uur stonden ze op en kon ik weer naar huis. "Was je moeder dan niet ongerust", vroeg ik. "Nee, hoor, die kende me inmiddels wel". Dus altijd 's morgens vroeg 't Grote Veld op voor school en 's avonds ook weer. Dan weet je wel wat er allemaal leeft en groeit en bloeit.

Afgelopen jaar heeft Natuurmonumenten een gebied afgegraven om 'ruimte voor de jeneverbess' te maken. Hij vindt het mooi, zo kaal was het vroeger ook en dan krijg je weer hele andere planten en dus ook dieren. De jeneverbessen moeten zich verjongen, want ze zijn ongeveer 100 jaar oud en dan gaan ze afsterven.

In het begin van de vorige eeuw was de hele Wildenborch nog bos en 't Grote Veld juist veel kaler; heide en zandheuvelds. De zandheuvelds zijn ontstaan na de laatste ijstijd. Heel vroeger lag de Wildenborch in een moeras en waren er planten aan de rand en 't Grote Veld was toen meer zand en heide. Maar dat is allemaal erg lang geleden.

Wat minder lang geleden hadden de boeren ook een stukje heide; daar staken ze plaggen van voor in de potstal. Zo bleef de heide bestaan en groeide niet zoals nu binnen een paar jaar dicht met dennen en berken.

Wat is er nog wel?

Hazen zijn er nog wel, ook wel konijnen, maar lang niet zoveel meer als vroeger. Als ze dan een dag jaagden hadden ze een kar vol. En die mooie Goudhaantjes, die hoog in de sparren zingen; als ik ze hoor vind ik het bos meteen een sprookjesbos door dat hoge belletjesachtige geluid. Ze bouwen hun nesten aan de onderkant van de takken vertelt hij.

Wat zijn de oorzaken?

Er is veel veranderd in de landbouw, alles is grootschaliger geworden en bedrijfsmatiger. Dat moet natuurlijk ook wel gezien alle regels waar de boeren mee te maken hebben. Maar het gevolg is dat er nu weinig rommelhoekjes met onkruidzaden meer zijn waar bv de geelgors, patrijs en fazant gek op zijn. En er worden bijna geen granen meer verbouwd zoals haver en rogge. Daar bleef altijd wat van liggen voor de vogels. Het landschap is veel meer 'aangeharkt' geworden, te netjes. Het grootste verschil zit in het aantal mensen; vroeger was het hier heel stil, nu veel meer mensen, auto's fietsers enz. Er is niet veel aan te doen, behalve misschien aan de rommelhoekjes en wat meer oude graansoorten verbouwen. Dat kan iedereen die een beetje grond heeft.

Goed idee en als ik naar mijn eigen 'tuin' kijk is er aan rommelhoekjes geen gebrek.

We eindigen weer bij het huis van Hendrik Jan waar we gastvrij ontvangen worden door zijn vrouw Claudine en nog een tijdje verder mijmeren.

Lucie.

"Even Voorstellen" Mirthe:

In de kinderwagen, zo kwam Mirthe Groot Nuelend samen met haar ouders Wouter en Judith naar het Oranjefeest. Haar ouders wonen al weer 6 jaar op het huis "De Boschheuvel" aan de Wildenborgseweg 1 in Barchem. Mirthe werd op 7 januari 2011 geboren. De kinderwagen was goed beschermd tegen de regen, maar toen het droog was mocht Mirthe er even uit voor de foto. Hier zien we haar samen met haar moeder. Mirthe, we hopen dat je op het Oranjefeest blijft komen en als je wat groter bent ook meedoet met de spelletjes. Welkom!

Postvak In

- **Naam:** Harry Eggink
- **Geboortedatum/leeftijd:** 29-10-1996/14
- **Adres:** Mosselseweg 14
- **Broertjes/zusjes:** 2 zussen; Gemma(17) en Hester(19)
- **School:** Isendoorn College
- **Hobby's:** Voetballen en Gamen
- **Lievelingseten:** Aardappelpuree met spekjes
- **Lievelingsdier:** Hond (Ranka)
- **Wat wil je later worden? En waarom?:** Autotechnicus of zo iets want ik vind het leuk om dingen uit elkaar te halen en weer in elkaar te zetten.
- **Wat wil je nog kwijt?:** Niks meer

Aan wie stuur je de e-mail door?

Renske Wezinkhof

Harry, bedankt voor het meedoen met Postvak In! Wij sturen de mail door. Renske, houd je Postvak In goed in de gaten!

Kinderpraat

Gr. 7. Een leerling houdt een spreekbeurt over 'boekdrukkunst'. Maar de gehele spreekbeurt lang heeft hij het over 'broekdukkunst'. Correctie van klasgenoten levert niets op. Hij blijft het verkeerde woord gebruiken.

Gr. 3. De leerkracht is jarig en wordt 60 jaar. "Ja dat is al heel oud, maar juf, je leeft nog wel."

Een buurtgenote van 90 jaar.

Op 28 mei vierde Tineke van der Laag haar 90ste verjaardag. Een moment om dankbaar bij stil te staan. Familie, vrienden en burens werden uitgenodigd om dit samen te vieren. We waren te gast bij haar dochter in Wilp. De reis daar naar toe was al een feest op zich, de route liep langs de IJssel tot dicht bij het voetveer naar Gorssel. Het werd een gezellige middag waarvan iedere gast, net zoals Tineke zelf, genoot.

Tineke schrijft:

*Lieve mensen,
Wat heb ik een fijne verjaardag gehad! Ik heb van het begin tot het einde genoten van jullie aanwezigheid en van alle lieve dingen die jullie mij gezegd hebben. Duizend maal dank! Ik hoop hier nog lang van te kunnen nagenieten.*

Speltbrood

Voor het nostalgische bakkerswinkeltje van Dick ten Broeke in Lochem staat regelmatig een bord waarop één van de producten extra aandacht krijgt. Sinds maart 2011 staat op een schoolbord geschreven: SPELT VOLKOREN.

Spelt, wat is dat en wat is het bijzondere? Met deze vragen fietste ik naar Lochem.

Een mooi fietsritje over de Gageldijk. Het is natuurlijk niet de bedoeling dat we alle winkeliers wat laten vertellen over hun product, maar de moeder van Dick was een Wildenborchse. Zij werd geboren in 1924 op het koetshuis bij het kasteel en verhuisde na een paar jaar naar de Nijlandweg. Bakker ten Broeke (Dick's vader) bezorgde brood met z'n bakfiets in de Wildenborch en zo ontmoette hij zijn toekomstige vrouw. In 1950 trouwden ze. Dick nam de zaak van zijn vader over in 1979.

Het brood bezorgen gebeurt nog steeds bij enkele klanten hier in de omgeving, maar nu wel met de auto. Er worden geen nieuwe adressen meer bij genomen.

Op de open tuindagen van de Wildenborch op 4 en 5 juni bemande bakker ten Broeke één van de stands op het voorplein van het kasteel. Er was ook speltbrood in voorraad.

Spelt is een oud graanras zoals ook tarwe. De opbrengst van spelt is maar 5 ton per hectare, van tarwe 11 ton per ha. Economisch bleef spelt dus achter bij tarwe. Het verbouwen op zandgrond lukt niet, het gedijt alleen goed op kleigrond.

Dick laat spelt zelf verbouwen bij een boer in Ulft, in de uiterwaarden langs de IJssel. Een stuk van 4 hectare. Hij haalt het bij deze boer geschoond en gepeld op.

Tarwe moet je dorsen, spelt pellen. In de pelmolen wordt het vlies van de hele graankorrel gehaald. Een heel bewerkelijk proces. Spelt kan niet machinaal bewerkt worden omdat de gluten in de korrel minder sterk zijn. De gluten in tarwe zijn veredeld, veel

mensen kunnen daar niet tegen. Spelt is niet glutenvrij, maar wordt door veel mensen beter verdragen. Het malen gebeurt dagelijks voor het aantal te bakken broden. Elke dag 20 stuks. Bakker Dick heeft een molen in Duitsland aangeschaft, hij laat hem vol trots zien. Solide materiaal, twee molenstenen maken de korrels tot meel, door het wrijven wordt het meel warm.

Speltbrood heeft geen toevoegingen van E-nummers, de ingrediënten zijn meel, water, gist en olijfolie (dat laatste is voor de smaak). Het bakken gebeurt in moderne ovens op gas, het liefst zou de bakker in ovens bakken die gestookt worden door takkenbossen (dat gebeurde vroeger), maar dat is niet meer rendabel. De ovens van nu hebben wel dikke stenen vloerplaten, die de warmte heel goed en gelijkmatig verspreiden. Als er vloerbrood gebakken wordt, dan is het ook echt afkomstig van de stenen vloer in de oven.

Wat is nu het bijzondere van speltbrood? Op internet (wikipedia) vond ik deze mooie uitspraak; *Spelt maakt deugdelijk bloed, geeft een rein gemoed en de gave van blijmoedigheid.*

Je moet het gewoon een keertje proeven. De winkel is vanaf 6 uur 's ochtends open. Vóór 8 uur komen elke dag al gemiddeld al zo'n 40 klanten. De locatie is gemakkelijk bereikbaar aan de doorgaande weg. Sommigen stoppen er onderweg naar het werk. Best te begrijpen, want wat is er lekkerder dan brood van de warme bakker?

Joke Wiltink.

Onze buren: de Vrochterbuurt

Op Erve Kostverloren, Vrochterdijk 15 te Barchem wonen de heer en Mevrouw Van Well-Nijhof. Ter gelegenheid van het 100 jarig bestaan van hun hoeve hebben zij een boek laten maken over de geschiedenis van de buurt, met mooie verhalen en foto's over de huidige en de vroegere bewoners. Wij kennen de familie van Van Well uit 2006, toen wij plannen hadden om het huis met schuren te kopen aan de Barchemseweg 71 te Ruurlo. Die koop is toen niet doorgestaan, dus hebben wij de achterliggende grond ook niet gehuurd van de familie Van Well. Het contact was echter wel gelegd. In het blad "Naober" van dit voorjaar werd het "Vrochterbuurt-boek" uitgebreid beschreven en kon je een door het beantwoorden van een vraag dat prachtige boek winnen! Dat dit niet tegen dovemans oren was gezegd, moge duidelijk zijn. Kennelijk waren er heel veel inzendingen en het was dan ook zeer verrassend om een brief te krijgen van de redactie van "Naober" dat iedere inzender toch in aanmerking kwam voor het boek. Het enige wat je moest doen, was het boek zelf ophalen! Dat was op zich natuurlijk al een feest. Het weerzien met de heer en mevrouw Van Well was aller hartelijkst, de koffie met cake verrukkelijk en de wandeling door de tuin, -in voorjaarspracht-, genieten geblazen!. Alleen de jonge merels, die in het open vogelhuisje naast de ingang van de oude boerderij, amechtig lagen te wachten op hun hapjes, hebben het die dag behoorlijk zwaar gehad; we hopen dat ze het overleefd hebben.

Thuis gekomen, natuurlijk direct het boek op schoot en eerst de prachtige foto's bekeken. Wij wonen nog maar betrekkelijk kort in de Wildenborch, en hadden dus helemaal niet verwacht dat wij buurtgenoten uit het boek zouden herkennen. Tussen de vele met liefde gemaakte beelden in foto's en verhalen, werden wij geraakt door de prachtige foto's en de warme beschrijving van Herman en Jurrie Klein Brinke, die helaas, nadat het boek verschenen is, allebei betrekkelijk kort na elkaar zijn overleden. Wat fijn dat zij door dit boek in onze herinnering kunnen blijven, te midden van hun toen zo prachtig bloeiende tuin. De pagina's daarvoor zijn gewijd aan Dini Schoonen, voor ons inmiddels in zoverre een goede bekende dat wij elk jaar weer mogen genieten van haar acteertalent bij de TAO. De in het boek geschetste levensgeschiedenis geeft een beeld van de meer serieuze kant van de in homeopathische middelen handelende patiënte uit het "ziekenhuis aan de race" van de laatste voorstelling. Kortom wij hebben genoten van het schitterende boek over de Vrochterbuurt, waarin de Wildenborch ook regelmatig aan de orde komt. Wij zijn er trots op dat wij in de Wildenborch mogen wonen en wie weet komt het er nog eens van dat we over de Wildenborch een dergelijk boek gaan maken. Inmiddels is er al een heel erg leuk initiatief van Joke Wiltink, met het bijzonder fraaie fotoboekje over ons laatste Oranjefeest: dat biedt perspectief genoeg!

Henk van Aalten en Marianne Been, 't Hooge Vonder

Kunstenaars of Kunstenmakers???

Nog bijkomend van het vorige uitje naar Lochem, blijven we dit keer weer op vertrouwde bodem. In de kapel staan de stoelen en tafels al weer helemaal opgesteld, klaar om een meesterlijk kunstwerk te schilderen. Onder leiding van gastvrouw Helen Niemeyer gaan wij vanavond een paar prachtige bloemen of kippen naschilderen. We hebben nog maar net de uitleg en materialen gekregen of bij de één staat de eerste bloem al op het doek, terwijl de andere nog maar net begint met

een schetsje op papier.

Tja, zal hier het onderscheid tussen bovengenoemde titel al beginnen? We zullen het zien.

Met de kwast in de aanslag en een bordje met verschillende klodders verf probeer ikzelf de juiste kleur groen te creëren maar het wil nog niet zo vlotten, zoals ik in gedachten heb. Met hulp van Helen komt het toch nog redelijk goed en begin snel aan mijn "Picasso". Om mij heen is het gekeuvel minder dan normaal valt mij op. Iedereen is uiterst geconcentreerd, want wie wil er straks thuiskomen met een werkje waarvan de man zegt: "Wat leuk, heeft één van de (klein)kinderen dat gemaakt?" Nee, het liefst willen wij dat ze straks zeggen: "Tjonge, hoe kom je aan dat prachtige kunstwerk, dat heeft zeker wel een aardige duit gekost. Maar dat is het dan ook wel waard, want het is werkelijk fantastisch." Nu ik dit zo opschrijf denk ik eerlijk gezegd ook wel dat ons dat laatste niet zal overkomen. Maar goed, hoop moet je blijven houden.

Met een glaasje fris tussendoor is iedereen na een kleine twee uurtjes en tips van onze gastvrouw bijna klaar. De eersten zijn al aan het opruimen en de anderen leggen de laatste hand eraan.

Zodra iedereen klaar is leggen we ze allemaal op de vloer naast elkaar, nu kunnen we ze allemaal goed bekijken en vergelijken. Ze zijn stuk voor stuk uniek, de één heeft hele contrasterende kleuren terwijl de ander het mooi vloeiend in elkaar laat overlopen.

Al met al een weer een geslaagde, gezellige avond met als eindconclusie:

Deze kunstenmakers hebben toch maar een mooi stukje kunst gemaakt.

Groet van Liesbeth, voorjaar 2011.

Voor de jeugd en iedereen die zich jong voelt.

Bijna bekende Nederlanders en Michieltje in het donker.

Jullie hebben natuurlijk allemaal die mooie foto's in het Contact zien staan van de onthulling van het beeld van een prachtig glimmend Michieltje op de boulevard van Vlissingen.

Marinierskapel er bij, Hoge Heren en Notabélen op de eerste rij, maar ook een prachtfoto van mevrouw en meneer Oldenhove voor het beeld.

(De kanonnen waren ook weer terug tot verbazing van de Belgische Loodsen). Maar Vorden heeft nog meer bijna bekende Nederlanders binnen de grenzen. We hebben hier ook een begenadigde zanger en verhalenverteller, meneer Groot Zwaaftink. Die vertelde vorig jaar voor een groot aantal kinderen een prachtig sprookje in de Walburgiskerk in Zutphen, terwijl een acteur en organist zijn best deed tijdens dit verhaal op allerlei manieren de Chinese Nachtegaal na te doen op het grote en kleine orgel. (Dat is een muziekinstrument met al die fluitjes erin zoals je nog wel weet natuurlijk). Dit jaar daar geen Kinderconcert met meneer Gery, want hij vertelt ook al een hele middag verhalen in de Binnentuin van Huis de Born, het Bornhof, samen met Het Groot Kinder Cello-orkest erbij, tijdens het Zutphense Internationale Cellofestival. (Een cello is een soort grote viool die je met een poot op de grond zet en zo staande bespeelt). Hij vertelt verhalen en sprookjes over draken en witte wieven. Die bestaan niet, maar ja, als je 's nachts alleen op de Barchemse Berg zou lopen, in het donker en er is geen maan nou dan ga je ze vanzelf zien. En volgens mij heeft Gery dat ook wel eens gedaan en hij heeft ze ook gezien, anders kon hij er nooit zo mooi over vertellen....

Zo ook natuurlijk Michieltje toen hij als jong jochie op zee zat. Ook daar kon het aardedonker zijn, geen lichtje te bekennen. Als ze dan in een windstiltegebied rondobberden (De doldrums heet zo'n gebied) en er was ook geen maan dan vertelden die ouwe zeebonken aan hem natuurlijk verhalen over de meest gruwelijke zeemonsters die zij ooit dachten gezien te hebben of over gehoord hadden. Als er dan ineens een grote pijlstaartrog uit zee schoot en met een klap op het water landde of als er grote walvis vlakbij het schip om lucht kwam happen en ze dat briesende geluid hoorden met een grote donkere schim in het water, ja dan ga je vanzelf van alles geloven.

Tot op de dag van vandaag doen er verhalen de ronde over een gigantische inktvis (octopus giganteus) met armen van wel 10 meter lengte die zo bootjes mee de diepte in kan slepen.

Laten er nou na al die jaren van (niet geloofde) sterke verhalen van zeelui toch zulke grote apparaten leven in de diepzee....De grootste weegt een ton of 3 en de tentakels zijn over de 10 meter lang. Deze gigantische reuzenpijlinktvis leeft gelukkig in de diepzee. Dus hier op het strand hoef je niet bang te zijn. Maar er zijn natuurlijk ook gruwelijke verhalen over andere gigantische zeedieren die echt niet bestaan. Hoe ouder de verhalen hoe groter de monsters! Soms meenden zeelieden een groep eilanden te zien. Als zij dichterbij voeren bleken de eilanden te bestaan uit een massa hoofden, horens en zwaaiende tentakels, die zelfs de grootste schepen konden vastgrijpen en laten zinken.

De Noren noemen zo'n gigantisch zeebeest een "Kraken". Ook werd beweerd dat als de Kraken duikt, hij een schip kon meentrekken in de enorme draaikolk die daarbij ontstond. De verhalen rond de Kraken zijn waarschijnlijk gebaseerd op waarnemingen van zeelieden van werkelijk bestaande dieren, die wellicht ook aangespoeld zijn op het strand. Hiernaast een plaatje van een Kraken naar de beschrijvingen van Franse zeelui die meldden aangevallen te zijn door zo'n monster voor de kust

van Angola, een land in Afrika vlakbij bij Kaap de Goede Hoop, daar deugde het toen dus ook al niet. Of ze net de laatste resten wijn hadden opgemaakt vertelt het verhaal niet...De Kraken is een fabeldier met enorme afmetingen, dat in de zee leeft. Naar wordt beweerd is het (hij of een zij?) waargenomen voor de kust van Noorwegen. Ook is het monster terechtgekomen in de verbeelding van mensen langs de Noord-Amerikaanse kusten.

Al in de Bijbelse tijden werd gewag gemaakt van zeemonsters en ook toen werd al op zee gevaren. Moet je nagaan, al die jaren werden die verhalen door de zeelui met rente doorgegeven. De monsters werden steeds groter en gruwelijker in de verhalen. Waar ook nog bijkwam dat men er in die tijd van overtuigd was dat de aarde plat was en dat je er dus vanaf kon vallen. Wat een vreselijk bang bestaan moeten die

mensen op zee gehad hebben. Trouwens, hier in onze eigen omgeving waren de vroege middeleeuwen ook geen pretje met alle demonen, bijgeloof, roversbenden, roofridders, zelfs op het toch vriendelijke kasteel de Wildenborch woonden ze toen, en ga maar door en natuurlijk ook die geweldige lange, bange, donkere en koude nachten, zonder mobieltjes..

Als je hier nu 's nachts buiten bent, de oudere lezertjes hebben dat vast wel eens gezien op de fiets onderweg naar huis, zie je toch altijd aan de horizon het geruststellende lichtschijnsel van Lochem, Ruurlo en Vorden. Ook al is er geen maan.

walrot

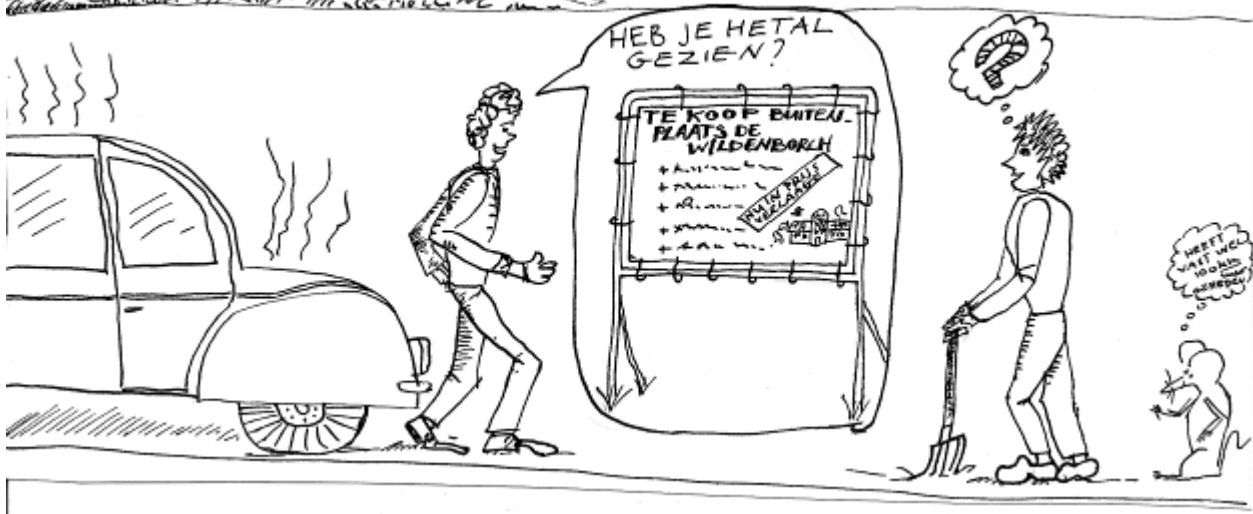
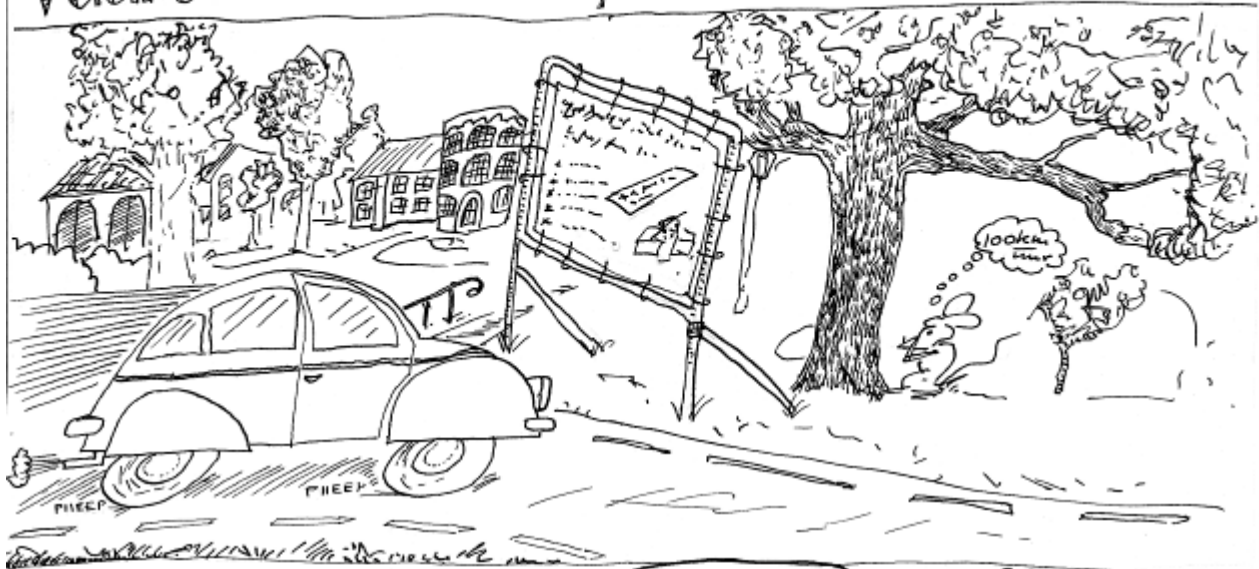
Kinderpraat

Gr. 4. "Juf, die tand zwoor mij gisteren."

Gr. 4. Verschil tussen stromend en stilstaand water. "Dus..., zegt een leerling, "het water van de zee is drijfwater, want die gaat altijd maar door. "

Gr. 4. Een leerling komt bij de leerkracht en vraagt: "Wat voor dag is het over drie dagen geleden?"

Vaart minderen, spaart praatjes

Oranjefeest 2011

De weersvoorspellingen waren niet best, maar het was de hele ochtend al droog met een waterig zonnetje. Met goede moed reed ik met de kinderen richting het Kasteel. Daar waren Hans Ezerman en Arnold Winkels al druk bezig met het opblazen van de ballonnen en de leden van Concordia stonden geduldig te wachten tot ze mochten starten. Even na half twee konden we gaan. Inmiddels was er een klein buitje gevallen, maar tot zover mochten we niet klagen. Ook tijdens de opening van voorzitter Harrie Dinkelman en de toespraken van Jennine Staring en wethouder Baars bleef het droog. Het oplaten van de ballonnen blijft altijd een mooi gezicht en de wind stond blijkbaar gunstig, want ik zag maar één ballon in de boom verdwijnen. De rest werd hoger en hoger meegevoerd met de wind.

Daarna, volgens traditie, de stoelendans. Deze werd gewonnen door Dion Otten. Toen we met z'n allen richting het koetshuis liepen begon het te regenen en het koetshuis was dan ook snel gevuld. Er stond dit jaar geen tent wegens de slechte weersvoorspellingen, maar het koetshuis deed goede dienst als schuil- en rust-, en drinkplaats.

De hele opstelling was wat compacter en dat betekende dat de kinderspelen ook dichterbij werden gehouden. Dit werd door verschillende volwassenen wel gewaardeerd, want "meestal", zo vertelden enkele mensen mij, "gaat dat langs ons heen omdat het wat verder weg gebeurt. Leuk om te zien wat die kleintjes allemaal doen!". Zo zie je maar, uit nood geboren, maar voor sommigen had het een positieve uitwerking.

Het vogelschieten begon zo langzamerhand en ook bij de overige spelen was het al snel druk. Het vogelschieten heeft wel wat langer geduurd omdat het steeds begon te regenen waardoor het onderbroken moest worden. Ook zat de vogel goed vast, dus een hele klus voor de deelnemers! Uiteindelijk, nadat de rechtervleugel eraf geschoten was, kwam de hele vogel naar beneden en hiervoor werd Hans Reintjes verantwoordelijk gehouden. Gefeliciteerd! Uiteraard werd hierop gedronken en daarna werden de prijzen uitgereikt door Harrie Dinkelman.

Ondanks de buien was het toch een geslaagd Oranjefeest! Op naar volgend jaar!

Julia

Uitslagen spelen:

Stoelendans:

1. Dion Otten
2. Teun ter Horst
3. Alie van Arragon
4. Arnold en Lyan

Vogelschieten:

Schutterskoning: Hans Reintjes
Kop: Paul van Ark
Rechtervleugel: Jan Lindenscho
Linkervleugel: Julia van Ditshuizen
Staart: Reint Mennink

Kop van Jut

1. Rob Holsbeeke
2. Evert Otten
3. Arnold Mennin
4. Jopie Reintjes

Kegelbaan:

1. Piet Vliem
2. Evert Otten
3. Riek Vliem
4. Wilbert van Arragon

Schijfschieten:

1. Johan Addink
2. Bas vd Schoot
3. Frits Pladdet
4. Han Klein Ikkink

Schijfschieten kinderen (10-15 jr):

1. Jarno Otten
2. Jelle Wezinkhof
3. Jeroen Roosendaal

Sjoelbaan

1. Jackelien Langwerden
2. Alie Pardijs
3. Bennie de Keizer
4. Appie Klein Brinke

Sjoelbaan kinderen:

1. Baukje Wezinkhof
2. Niels Langwerden
3. Quincy Bobbink

Dogkarrijden

1. Baukje Wezinkhof
2. Renske Wezinkhof
3. Rejan van Gils
4. Kristie Holsbeeke

Blikgooien tijdens bbq vrijdag:

1. Appie Klein Brinke
2. Hugo van Ditshuizen
3. Bruce Langwerden

Blikgooien kinderen:

1. Niels Langwerden
2. Dion Otten
3. Myrthe Langwerden

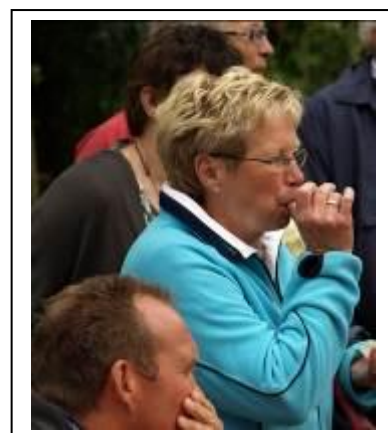
Uitslag ballonwedstrijd:

1. Sander Langwerden ballon is gevonden in Saterland (Duitsland) 170 km
 2. Dirk van Ditshuizen ballon is gevonden in Lahn (Duitsland) 129.8 km
 3. Mats van der Velde ballon is gevonden in Haselunne (Duitsland) 102.7 km
 4. Lyan Mennink ballon is gevonden in Langen (Emsland Duitsland) 97.3 km
- De winnaars hebben allemaal een kadootje ontvangen

Namens de Oranjevereniging alle prijswinnaars van harte gefeliciteerd!

Mmmmm. wat lekker.....
het frietje op het Oranjefeest.

Schutterskoning 2010 geeft wisselbeker door...

Feestelijke binnenkomst van schutterskoning 2010, Johan Addink

Nog één poging om de titel te behouden.....

Schutterskoning 2011 is Hans Reintjes.

Hans doet al jarenlang mee met vogelschieten. Dit jaar was het raak!

De vogel viel tijdens zijn gerichte schot. Hans (44jaar) is een geboren en getogen Wildenborcher. Ging ook hier naar de Prinses Julianaschool.

Hij woont nu met zijn vrouw en 2 kinderen (15 en 13 jaar) in Vorden.

De vogel valt!

't is me eindelijk gelukt.....

Gefeliciteerd zoon!

Een jaar lang de titel van Wildenborchs Schutterskoning en de wisselbeker mee naar huis.

Nog een paar mooie kiekjes van het Oranjefeest

Vrijwilliger in de Oranjecommissie.

Wim Sligman nam na 32 jaar afscheid als vrijwilliger. Een mooie tijd, zo blikte Wim terug. "Het Oranjefeest, daar doe je het voor. Maar de voorbereiding en ook het opruimen daarna is plezierig om te doen, je bent bezig als groep en dat brengt de gezelligheid. Op de middag zelf ben je vooral bezig met opletten of alles goed verloopt". In 1979 nam Wim de taken over van zijn schoonvader Gerrit Bannink door rond te gaan met het schrift om geld in te zamelen. Zijn rayon was de Stuwijk en Nijlandweg. Het startpunt van de feestmiddag was toen nog de Prinses Julianaschool. Alle kinderen hadden een versierd vervoermiddel (een fiets of karretje) . Ze gingen in optocht richting kasteel waar later de prijsuitreiking voor de mooiste versiering was. "Ik kende alle kinderen, want ze gingen hier naar school". Toen de school in 1989 stopte

bleef het feest hetzelfde, maar de optocht met ballonnen werd gestart bij de inrit naar het kasteel. De kinderen komen nu vooral van de Kraanvogelschool. Ze wonen soms verder weg, dan ken je ze niet allemaal. De inhoud van de feestmiddag is wel zo ongeveer gelijk gebleven. Een feest voor iedereen, jong en oud. Je kunt deelnemen aan de spelletjes, maar ook gewoon wat praten met mensen uit de buurt of met hun kinderen en kleinkinderen die je al lang niet meer gezien hebt. Er is wat te drinken en te eten., net wat je wilt.

De start als vrijwilliger was het rondgaan met het schrift, maar gaandeweg kwamen er taken bij, vertelt Wim. Op zijn platte wagen bracht hij de verplaatsbare schommel van thuis mee. En verder zorgde hij elk jaar voor de vlaggetjeslijn vanaf het startpunt van het feest tot aan tot aan het spelletjesterrein bij het kasteel.

Joke Wiltink.

Hernieuwde kennismaking met de Staringavond op donderdag 4 augustus.

Een jaar of 7 geleden ben ik voor het eerst naar een Staringavond gegaan. We woonden hier nog maar kort. We waren toen ook al onder de indruk van de tuin van de Wildenborch waar de oude mevrouw en mijnheer Staring ons welkom heetten. Ook in de 'oude' kapel was het een interessante avond met verhalen over en gedichten van A.C.W. Staring.

Ik kende natuurlijk het gedicht 'De hoofdige boer', zoals bijna iedereen dat van vroeger van de middelbare school kent, maar verder wist ik niet veel over hem.

Inmiddels heb ik het boek van Bert Scova Righini gekocht en heb ik begrepen dat Staring heel wat meer heeft gedaan dan gedichten schrijven; dat het een 'denker en doener van statuur' was.

Dus donderdagavond naar de Kapel waar het al aardig druk was, ongeveer 50 mensen. Dat was mede te danken aan Bertus Wiltink, over wie een stuk op de voorpagina van het Contact had gestaan omdat hij al 45 jaar de rondleiding door de tuinen van de Wildenborch verzorgt. Veel familie die allemaal met 'oom Bertus' mee wilde. Nadat Alma van der Schoot ons had verwelkomd, liepen we onder een dreigend donkere hemel naar het kasteel waar Jennine en Evert-Kees van der Plassche-Staring ons op

stonden te wachten. Ze heetten ons hartelijk welkom en vooral Bertus aan wie ze een aandenken aan Staring gaven als dank voor zijn enthousiasme en trouw aan 'huis, familie en park'. Bertus kwam al met zijn vader mee en 'hij weet meer dan wij'. Jennine zei dat ze altijd blij is als Bertus erbij is want dan weet ze zeker dat het goed komt. Ook zei ze zijn positiviteit te bewonderen; nooit hoort ze hem iets zeggen in de trant van; 'vroeger deden we het zo en dat was beter'. Nu is Bart van der Schoot sinds 8 jaar tuinbaas en dat gaat heel erg goed.

Verder vertelt ze dat zij en haar man nu al hun krachten aan het landgoed de Wildenborch besteden om het zo goed mogelijk te bewaren voor volgende generaties; " dat is een belangrijk gegeven voor ons".

Toen verdeelde de groep zich in 3-en en liep één groep met Bertus mee, een andere met Bart en nog één met Alma. Ik liep met Bertus (en zijn familie) mee. Meteen bij de ingang van de tuin ruik je de buxus, 'die is al 100 jaar oud en is meer een boom dan een struik'. Bertus vertelt over de geschiedenis van het huis en de tuin. In het wapen van de Wildenborch (niet van de familie Staring) staan drie omgekeerde hoefijzers. Waarom omgekeerd? Dan kan het geluk eruit vallen. Eruit vallen? Omdat je geluk toch niet kunt vasthouden? Dat vertelt het verhaal niet.

We lopen verder langs de 'Bertusborder'. Dat is een border met 85 stukjes van vaste planten, die Bertus er ooit in heeft gezet, om dicht bij het huis een mooie bloementuin te hebben. In die tijd moest alles nog met de hand en was er niet veel tijd voor éénjarigen. Er staan nu o.a. phloxen in en ik zag zonnehoed. Er lopen veel pauwen door de tuin, die iedereen

prachtig vindt, maar een tuinman ziet ze toch anders. Ze eten al het jonge groen op en dat is erg lastig. We komen in de vierkante tuin; een prachtige besloten tuin met metershoge hagen en in twee hoeken ceders. Die stonden oorspronkelijk in alle vier de hoeken.

In het midden staat een beeldje van Apollo en Daphne. Dan komen we in de Berceau, wat wieg betekent. 200 Jaar geleden geplant en in Bertus zijn tijd moest die met de hand geknipt worden. Nu gebeurt dat met een hoogwerker. Inmiddels is het hard gaan regenen en dralen we wat in de Berceau om droog te blijven. Aan het eind ligt een ceder uit de Libanon op zijn kant. Het is een prachtige boom, die gewoon doorgroeit. We komen langs een Honingboom, langs Gunnera (reuzenrabarber) en zien het bootje 'Liesje' liggen, genoemd naar de 'oude mevrouw' Staring (Jennine's moeder). De brug wordt opgeknapt en de Januskoppen liggen tijdelijk opgeslagen in kisten. We komen langs een oude taxushaag die van kasteel naar groentetuin loopt en Bertus wijst op de borders en zegt; " deze tuinbaas en zijn vrouw zijn echte vakmensen, ik was tenslotte maar een boer". Kijk, dat bedoelde Jennine, Bertus denkt mee en geniet van wat er nu allemaal in de tuin gebeurt. We komen langs de zonnewijzer en al lopend wijst hij op de zichtlijnen die aangelegd zijn zodat je vanuit het kasteel ver het land in kunt kijken. We komen langs een boom 'Magnolia hypoleuca', die daar geplant is in herinnering aan Jurriaantje, die lang in de huishouding van het kasteel heeft gewerkt. Dan bewonderen we het nieuwe zwembad en daarna het oude waar nu vooral kikers zwemmen.

Het is tijd om terug te gaan naar de Kapel waar Erik Knoef ons opwacht. Hij gaat ons vanavond vertellen over Staring, zijn werk en gedichten.

Hij presenteert gegevens over de Wildenborch vanaf 1372 toen het een roofridderslot was tot nu. In 1976 is het geheel ondergebracht in een stichting die nu het kasteel beheert. Tussen 2003 en 2006 is het huis ingrijpend gerenoveerd. Ook de tuinen en de waterpartijen zijn grondig aangepakt. Het voert te ver om hier de hele geschiedenis van de Wildenborch te beschrijven en de focus ligt op Mr. A.C.W. Staring, die niet alleen meester in de rechten was maar in Göttingen landeconomie ging studeren. Hij dichtte al in zijn Harderwijkse tijd, waar hij rechten studeerde. Hij had het in Harderwijk niet echt naar zijn zin en ook had hij een

'ingeschapen aversie tegen den Pleitzak'.¹⁰ Maar desondanks stortte hij zich op de boeken met een werkdrijf die hem zijn verdere leven zou typeren. Zoals hij later over zichzelf dichtte;

'Hier ligt een man, die altoos voorwaarts runde;

Zijn leven was bedrijf - regeren al zijn lust!

Wat hij zichzelf en ons niet gunde

Zij met alle asschen - Rust'.¹

Staring was door zijn familie naar de universiteit van Harderwijk gestuurd met het oog op zijn Gelderse toekomst en hij schreef toen al een prachtig romantisch gedicht over het leven van een landman getiteld 'Mijn wensch'.

Maar terug naar de avond; Erik Knoef zong na zijn inleiding over de Wildenborch en Staring een eigen liedje; een beetje weemoedig over het plat praoten, dat misschien wel zou verdwijnen. Staring sprak en schreef in het Hollands, maar heeft zeker veel Saksisch dialect gehoord. En weemoedig was Staring niet lijkt me, meer een man van voorwaarts gaan.

10 Uit A.C.W. Staring Een landheerlijk leven van een doener en denker van statuur van Bert Scova Righini

Erik heeft nog opgezocht waar we Staring kunnen vinden hier in de omgeving. Op een Syntustrein nr. 27; die heet A.C.W. Staring. Op de molen in Linde; daar staat een gedicht op de zijkant van de schuur. En ook in Linde op de Kapellebult staat een gedicht ter nagedachtenis aan de kapel. Aan de Berkel staat de 'Staringkoepel', die de dochter van Staring heeft laten bouwen. En natuurlijk het bronzen beeld in Vorden tegenover de kerk.

Erik leest vervolgens een deel voor uit de 'Hoofdige boer'; een verhalend gedicht waar Staring er meerdere van heeft gemaakt. Ook heeft hij korte gedichtjes gemaakt, die soms heel humoristisch zijn zoals 'heeft aangebrand ook voetjes' over een jongetje dat aangebrande spinazie krijgt waar ook nog twee achterpoten van een kikker in zitten.

Als afsluiting zingen we met elkaar één van de meest bekende gedichten van Staring dat op muziek gezet is; sikkels klinken, sikkels blinken, ruisend valt het graan...etc'.

Staring was met hart en ziel verbonden aan de Wildenborch en schreef gedichten met prachtige titels als 'Aan mijne dennen', waarin hij de schoonheid en het nut van de bomen bezingt.

Ik wil mijn stukje eindigen met het gedicht 'Lente' dat hij schreef na de donkerte van de winter:

'Geen nevelig duister bedekt meer het veld; Geen blinkend kluister, die het beekje meer knelt. Het stormen is over; de buien zijn heen; wat ritselt in 't loover, is zefir alleen'.

En dat kunnen we nog steeds ervaren hier in de Wildenborch, dank zij het werk van Staring en zijn familie en vele anderen die met hart en ziel aan dit stukje van de wereld verbonden zijn.

Dank jullie wel Kapelcommissie dat jullie deze avonden organiseren en zo Staring en zijn werk levend houden.

Lucie Bartel.

Van de Kapelcommissie:

Winterwandeling en Nieuwjaarsreceptie

De winterwandeling wordt gehouden op **zondag 11 december 2011.**

We gaan dit jaar weer terug naar de tweede zondag van december, zoals we ook ooit zijn begonnen.

Starten tussen 11.00 uur en 13.00 uur bij de Kapel. U kiezen uit een korte en een langere route. Natuurlijk ontbreken de midwinterhoornblazers niet en we zorgen weer voor een heerlijk glas glühwein en kop erwtensoep.

Kosten voor deelname € 6,- kinderen t/m 12 jaar betalen € 3,-

Om elkaar het allerbeste voor het nieuwe jaar te wensen organiseert de Kapelcommissie op **vrijdag 6 januari 2011** de Nieuwjaarsreceptie. Aanvang 20.00 uur.

Schoonmaakrooster Kapel

Oktober	2 keer:	Dinie Staring – Henriëtte Otten – Ria Grubben
November	2 keer:	Diny van Ark – Gerry Kistemaker – Annie Schröer
December	2 keer:	Aly van Arragon – Diny Pladdet – Riet van Ditshuizen

Het is de bedoeling dat vóór de tweede zondag van de maand wordt schoongemaakt vanwege de kerkdienst. De tweede schoonmaak in overleg, in verband met verhuur. Janny Sligman doet de ramen en belt u als geheugensteuntje wanneer u aan de beurt bent. De lijst van werkzaamheden hangt in de werkkast.

Agenda 2011/ 2012:

- Kapelcommissie:** **Winterwandeling**, zondag 11 december 2011
Starten tussen 11.00 uur en 13.00 uur bij de Kapel
- Nieuwjaarsreceptie**, vrijdag 6 januari 2012 vanaf 20.00 uur

Verenigingen:

- Schietvereniging :** elke dinsdag, van 20.15 uur tot 22.30 uur.
start na zomervakantie: 2de di. van augustus.
- Koersbal:** Om de week op donderdag, 1ste en 3de do. van de maand.
vanaf 19.30 uur.
start na zomervakantie: 1ste do. van september.
- Volksdansgroep:** Elke donderdag, van 9.30 uur tot 11.00 uur.
start na zomervakantie: 1 september.
(Nieuwe leden zijn heel welkom, ook jongeren!)
- Wildenborchse
Vrouwenclub:** Laatste donderdag van de maand.
van 20.00uur tot omstreeks 22.00 uur.
van oktober t/m april.
- Klootschieten:** 3de zondag van iedere maand
10.00 uur verzamelen bij de Kapel.